

Educational Leadership Network Europe – ELNE

Προτάσεις Πολιτικής για τη Συνεργατική
Σχολική και Εκπαιδευτική Ηγεσία από την οπτική
της εκπαιδευτικής κοινότητας και της
στοιχειοθετημένης χάραξης πολιτικής και
πρακτικής

Ιούνιος 2024

Co-funded by
the European Union

University of Jyväskylä

Το δίκτυο ELNE συγκεντρώνει τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους κοινωνικούς εταίρους στον τομέα της εκπαίδευσης για να επικεντρωθεί στην ενίσχυση της συνεργατικής σχολικής και εκπαιδευτικής ηγεσίας, η οποία είναι ουσιώδης δεδομένων των αναγκών των σχολείων και των εκπαιδευτικών συστημάτων.

Ο γενικός στόχος του έργου είναι να αναπτύξει και να υποστηρίξει ένα ευρύ και βιώσιμο πανευρωπαϊκό δίκτυο σχετικών και αξιόπιστων οργανισμών ευρωπαϊκού επιπέδου, εθνικών οργανισμών και τοπικών ιδρυμάτων που εκπροσωπούν πολιτικούς, επαγγελματίες, ερευνητές και ενδιαφερόμενα μέρη. Ο στόχος του δικτύου είναι να συλλέξει και να προβάλει υφιστάμενες έρευνες και καλές πρακτικές που είναι διδακτικές και μπορούν να χρησιμεύσουν ως εμπνευσμένα παραδείγματα για άλλες οργανώσεις και ιδρύματα για την επίτευξη των στόχων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Το δίκτυο προάγει τη συνεργασία, την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών της ΕΕ σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης και υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό, το έργο δημιουργεί και συνεχώς αναπτύσσει ένα ευρύ, βιώσιμο και περιεκτικό δίκτυο για να διευκολύνει τον διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ εμπειρογνομόνων από τους τομείς της πολιτικής, της έρευνας και της πρακτικής. Το δίκτυο σκοπεύει να εντοπίσει, να μοιραστεί και να προωθήσει αποτελεσματικές πολιτικές πρακτικές και να ενθαρρύνει την καινοτομία και τη στρατηγική ανάπτυξη στη χάραξη πολιτικών, στην υλοποίηση και στην πρόνοια σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης.

Με βάση τις δραστηριότητες του πρώτου έτους της συνεργασίας μας, οι οποίες επικεντρώθηκαν στη συνεργατική σχολική και εκπαιδευτική ηγεσία από την οπτική των εκπαιδευτικών κοινοτήτων και της στοιχειοθετημένης χάραξης πολιτικής και πρακτικής, και στο πλαίσιο αυτής της ομπρέλας, το δίκτυο ELNE ασχολήθηκε με πολλά θέματα, όπως η πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, η συμπερίληψη, οι δεξιότητες και οι ικανότητες, καθώς και η έλλειψη εκπαιδευτικών. Το δίκτυο ELNE αναγνωρίζει τις ακόλουθες συστάσεις για τους πολιτικούς φορείς της ΕΕ, εθνικούς, περιφερειακούς, τοπικούς και θεσμικούς φορείς για όλους τους τομείς εκπαίδευσης.¹

1. Ενισχύστε τις δημοκρατικές δομές εντός των σχολείων και των εκπαιδευτικών συστημάτων, καθορίζοντας, ιδρύοντας και ενισχύοντας τη συνεργατική κουλτούρα ηγεσίας με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και των κοινωνικών εταίρων της εκπαίδευσης, μέσω αμοιβαίου σεβασμού, οικοδόμησης εμπιστοσύνης και δίκαιης κατανομής χρόνου και πόρων για ουσιαστική και τακτική συνεργασία. Σ' αυτό το πλαίσιο, οι αντιπροσωπευτικές δομές των μαθητών και των γονέων πρέπει επίσης να θεωρούνται ως κρίσιμα ενδιαφερόμενα μέρη για την εκπαιδευτική ηγεσία.

¹ Υπό αυτή την έννοια, η πρόταση πολιτικής χρησιμοποιεί τον όρο «σπουδαστές» με την ευρεία έννοια, που περιλαμβάνει μαθητές, φοιτητές και εκπαιδευόμενους. Χρησιμοποιεί επίσης τον όρο «δάσκαλοι» με αντιστοίχως ευρεία έννοια, που περιλαμβάνει διδάσκοντες, παιδαγωγούς, εκπαιδευτές και καθηγητές σε διάφορους τομείς. Επιπλέον, χρησιμοποιεί τον όρο «ηγέτες σχολείων» αναφερόμενη σε διευθυντές και αναπληρωτές διευθυντές σχολείων.

2. Αναπτύξτε περαιτέρω την συνεργατική κουλτούρα στα σχολεία ενισχύοντας την εκπαίδευση για την πολιτειότητα, η οποία είναι η βάση για αποτελεσματική συνεργατική σχολική και εκπαιδευτική ηγεσία, και δημιουργώντας και βελτιώνοντας τη συνεργατική στάση μάθησης και εργασίας, τις πρακτικές και τους μηχανισμούς μεταξύ μαθητών, καθηγητών, διευθυντών σχολείων και γονέων, τόσο σε δικό τους επίπεδο όσο και μεταξύ τους στα σχολεία.
3. Διευρύνετε τη γνώση της συνεργατικής σχολικής και εκπαιδευτικής ηγεσίας μεταξύ των φορέων του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών και των γονέων, προκειμένου οι μέθοδοι και οι πρακτικές συνεργατικής σχολικής και εκπαιδευτικής ηγεσίας να ενσωματωθούν καλύτερα στην καθημερινή ζωή και εργασία του σχολείου. Γι' αυτό, βελτιώστε την αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη του σχολικού προσωπικού και των διευθυντών σχολείων, και υποστηρίξτε την πρόσβαση των γονέων σε εκπαίδευση ενηλίκων σχετικά με τη σχολική/εκπαιδευτική ηγεσία.
4. Αναπτύξτε πολιτική εκπαίδευσης που στηρίζεται σε υπάρχουσες έρευνες και πρακτικές στον τομέα, προσφέροντας μια πλατφόρμα όπου η έρευνα για την εκπαίδευση (συμπεριλαμβανομένων της παιδαγωγικής και της σχολικής/εκπαιδευτικής ηγεσίας), η πρακτική (μάθηση, διδασκαλία και διαχείριση σχολείων) και η χάραξη πολιτικής θα έχουν αποτελεσματική και ισότιμη μακροχρόνια και τακτική συνεργασία.
5. Ενθαρρύνετε τους ερευνητές που ασχολούνται με την εκπαίδευση να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους στα σχολεία, ιδιαίτερα σε αυτά που συνεργάζονται στη συλλογή δεδομένων και προσφέρουν επεξεργασμένα παραδείγματα πρακτικής, και δώστε χρόνο στα σχολεία να αφιερώνουν χρόνο για να συζητούν μαζί τους πώς τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να τα ωφελήσουν.
6. Αυξήστε την ικανότητα των σχολείων κατανέμοντας πόρους, ειδικότερα του χρόνου εργασίας των καθηγητών και των διευθυντών σχολείων για τακτική συνεργασία με ερευνητές και άλλους επαγγελματίες, για την ανάλυση υφιστάμενης έρευνας και τη διεξαγωγή νέων ερευνών, συμπεριλαμβανομένων πειραματικών πολιτικών, για τη βελτίωση της ποιότητας της εργασίας και των πρακτικών εντός των σχολείων. Το τελευταίο θα επιτρέψει καλύτερη ενσωμάτωσή της θεωρίας με την πρακτική στην έρευνα εκπαιδευτικής ηγεσίας.

Για να επιτύχουν σε αυτούς τους στόχους, τα μέλη του δικτύου ELNE προσκαλούνται να καταβάλουν προσπάθειες για να τους πετύχουν στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους και μέσα στο δικό τους περιβάλλον. Πιστεύουμε ότι για να βελτιώσουμε τον κόσμο, πρέπει πρώτα να ξεκινήσουμε από τους ίδιους τους εαυτούς μας.

Το ELNE θα συνεχίσει να καταβάλλει περαιτέρω προσπάθειες για να επιτύχει τους στόχους του σύμφωνα με τις ανωτέρω συστάσεις με τα εξής μέτρα:

- Συνεχίζοντας να εστιάζουμε στη βελτίωση της συνεργατικής σχολικής και εκπαιδευτικής ηγεσίας στα ευρωπαϊκά σχολεία και εκπαιδευτικά συστήματα, συγκεντρώνοντας εμπνευσμένα και καινοτόμα παραδείγματα και έρευνες και

προσφέροντας ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για τα μέλη και τους ενδιαφερόμενους, έτσι ώστε να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες.

- Συνδέοντας τις προγραμματισμένες δράσεις με τους αρχικούς στόχους του έργου και υπενθυμίζοντας τακτικά στα μέλη του δικτύου να συμβάλλουν στο έργο του ELNE, συνεισφέροντας για την επίτευξη αυτών των στόχων.²
- Σεβόμενοι την εθνική αρμοδιότητα στην εκπαίδευση και τις τοπικές διαφορές, καθώς και τη διαφορετικότητα της συμμετοχής στο δίκτυο, συνεχίζοντας να υποστηρίζουμε την ανάπτυξη του δικτύου με την εφαρμογή συνεργατικών project ηγεσίας έργου ως καλών παραδειγμάτων για την επίτευξη των στόχων του έργου σχετικά με τη συνεργατική σχολική και εκπαιδευτική ηγεσία.
- Διευρύνοντας το δίκτυο συνεχίζοντας να προσκαλούμε κι άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και τους φορείς τους για συνεργασία εντός του δικτύου ELNE και για συνεισφορά στο έργο του.
- Υποστηρίζοντας το έργο της Επιτροπής Έρευνας και προσκαλώντας περισσότερους ερευνητές και πανεπιστήμια να συμμετάσχουν στο έργο του ELNE.
- Βελτιώνοντας την «ορατότητα» του δικτύου ως brand σε Ευρωπαίους, εθνικούς και περιφερειακούς σχεδιαστές πολιτικών, ερευνητές και φορείς του χώρου του σχολείου (μαθητές, γονείς, προσωπικό, διευθυντές σχολείων, κ.λπ.).
- Ενισχύοντας τη συνεχή επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις Ομάδες Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι υπεύθυνες για τη συμβολή στην εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, καθώς και με άλλες ομάδες. Προσκαλέστε τους σε διαδικτυακά σεμινάρια και στο συνέδριο και διαδώστε το ELNE Journal μεταξύ τους με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

² Το δίκτυο ELNE επιθυμεί να εστιάσει στην ενίσχυση της συνεργατικής σχολικής ηγεσίας, η οποία είναι ουσιώδης λόγω των νέων αναγκών που αντιμετωπίζουν τα σχολεία. [...] Το έργο θα είναι προσανατολισμένο στη συγκέντρωση σχετικών ερευνών για να υποστηρίξει την επίτευξη των στόχων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης μέχρι το 2025:

- Βελτίωση της ποιότητας και της ισότητας στην εκπαίδευση και κατάρτιση, εξασφαλίζοντας ότι όλοι οι πολίτες της ΕΕ έχουν το δικαίωμα σε υψηλής ποιότητας, συμπεριληπτική εκπαίδευση και κατάρτιση, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ.
- Υποστήριξη των δασκάλων, εκπαιδευτών και διευθυντών σχολείων, στις αντίστοιχες επαγγελματικές τους δραστηριότητες, προσαρμόζοντας τις ανάγκες και το μέλλον της εκπαίδευσης, και παρέχοντάς τους υψηλής ποιότητας αρχική εκπαίδευση και ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.
- Προώθηση της ανάπτυξης ψηφιακής εκπαίδευσης υψηλής απόδοσης και ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των πολιτών της ΕΕ μέσω ποιοτικής διδασκαλίας και σχολικής ηγεσίας με την υποστήριξη μαθητών και γονέων.
- «Πράσινη» εκπαίδευση: ενθάρρυνση του τομέα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να αναλάβει δράση για να συμβάλει στη «πράσινη» μετάβαση και να ενισχύσει τις δεξιότητες σχετικά με την πράσινη βιωσιμότητα όλων των μαθητών, γονέων, δασκάλων και διευθυντών σχολείων.

